

**НИЙГМИЙН ДААТГАЛ ТӨЛӨЛТӨД ЭРЭГТЭЙ,
ЭМЭГТЭЙ ХҮМҮҮСИЙН ХАМРАГДАЛТ: МОНГОЛ УЛСЫН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ**

Ц.Норовдондог (Ph.D), О.Нарантуяа

АГУУЛГА

УДИРТГАЛ

ХУРААНГУЙ

ДЭЛГЭРЭНГҮЙ

1.НИЙГМИЙН ДААТГАЛ ТӨЛӨЛТӨД ЭРЭГТЭЙ, ЭМЭГТЭЙ ХҮМҮҮСИЙН ХАМРАГДАЛТ

2.ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛ ТӨЛӨЛТӨД ЭРЭГТЭЙ, ЭМЭГТЭЙ ХҮМҮҮСИЙН
ХАМРАГДАЛТ

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

UIH.MN
СУДАЛГААНЫ САН

УДИРТГАЛ

Судалгааны захиалгын дагуу “Нийгмийн даатгал төлөлтөд эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хамрагдалт: Монгол Улсын нөхцөл байдал” сэдэвт мэдээлэл, лавлагааг Парламентын судалгааны хүрээлэнгээс гаргав.

Мэдээлэл, лавлагааг дараах асуудлуудын хүрээнд гаргав. Үүнд:

- Нийгмийн даатгал төлөлтөд эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хамрагдалт, нас, хүйсийн байдлын харьцуулалт;
- Эрүүл мэндийн даатгал төлөлтөд эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хамрагдалт, нас, хүйсийн байдлын харьцуулалт.

Мэдээлэл, лавлагааг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар, Үндэсний Статистикийн хорооноос гаргасан сүүлийн 5 жилийн статистик мэдээллийг ашиглан харьцуулан гаргав. Түүнчлэн холбогдох хууль, эрх зүйн актууд, судалгааны мэдээллийг ашигласан болно.

СУДАЛГААНЫ ХУРААНГУЙ

Монгол Улсад 2020 оны байдлаар нийгмийн даатгалд 1,013,190 даатгуулагч даатгуулсны 826,064 (81.5%) нь албан журмын, 187,126 (18.5%) нь сайн дурын даатгуулагчид байна. 2020 онд нийгмийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчдын тоо 2016 онтой харьцуулахад 18 орчим хувиар өссөн бөгөөд 2016-2020 оны хооронд жилд дунджаар 2.9 хувиар өсчээ. 2020 онд албан журмын даатгуулагчдын төлсөн шимтгэлийн хэмжээ 522.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх онтой харьцуулахад 7.5 хувиар буурсан бол сайн дурын даатгуулагчдын төлсөн шимтгэлийн хэмжээ 99.1 тэрбум төгрөг болж өмнөх онтой харьцуулахад 12 хувиар өссөн байна. Ерөнхийдөө 2016-2020 оны хооронд сайн дурын даатгуулагчдын төлсөн шимтгэлийн хэмжээ тасралтгүй нэмэгджээ.

Нийгмийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчдыг насны байдлаар авч үзвэл, сүүлийн 3 жилд 65-аас дээш насныхан хамгийн бага байгаа буюу нийт даатгуулагчдын 0.7 хувийг, 25-39 насныхан хамгийн их буюу нийт даатгуулагчдын 49 хувийг эзэлж байна.

Хүйсийн байдлаар авч үзвэл, нийт даатгуулагчдын 51%-ийг (517,316) эмэгтэй, 49%-ийг (495,874) эрэгтэй даатгуулагчид эзэлж байна.

2020 оны байдлаар эрүүл мэндийн даатгалд 973,737 даатгуулагч байна. Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдалт 2016-2020 онд өссөн дүнтэй байгаа бөгөөд хүйсийн хувьд төдийлөн эерүүгүй байх бөгөөд нийт даатгуулагчдын 49.8 хувийг эрэгтэй даатгуулагч, 50.2 хувийг эмэгтэй даатгуулагч эзэлж байна.

СУДАЛГААНЫ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ

1. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ ТӨЛӨЛТӨД ЭРЭГТЭЙ, ЭМЭГТЭЙ ХҮМҮҮСИЙН ХАМРАГДАЛТ

Монгол Улсын нийгмийн даатгалын тогтолцоо нь даатгуулагч ажилтан болон ажил олгогчийн төлсөн шимтгэл дээр суурилдаг. Нийгмийн даатгал нь тэтгэврийн даатгал, тэтгэмжийн даатгал, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгал, ажилгүйдлийн даатгал, эрүүл мэндийн даатгал гэсэн бүрэлдэхүүн хэсгүүдтэй байна.

Монгол Улсын нийгмийн даатгалын шимтгэл, эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл төлөлттэй холбоотой харьцуулсан мэдээллийг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газраас ирүүлсэн сүүлийн 5 жилийн статистик мэдээлэлд үндэслэн гаргав.

Манай улсын нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2016-2019 оны хооронд тогтвортой өссөөр 2019 онд 2.4 их наяд төгрөг болжээ. Харин 2020 онд дэлхий нийтийг хамарсан Ковид-19 цар тахлын улмаас нийгмийн даатгалын сангийн нийт орлого 1.8 их наяд төгрөг болж буурсан байна.

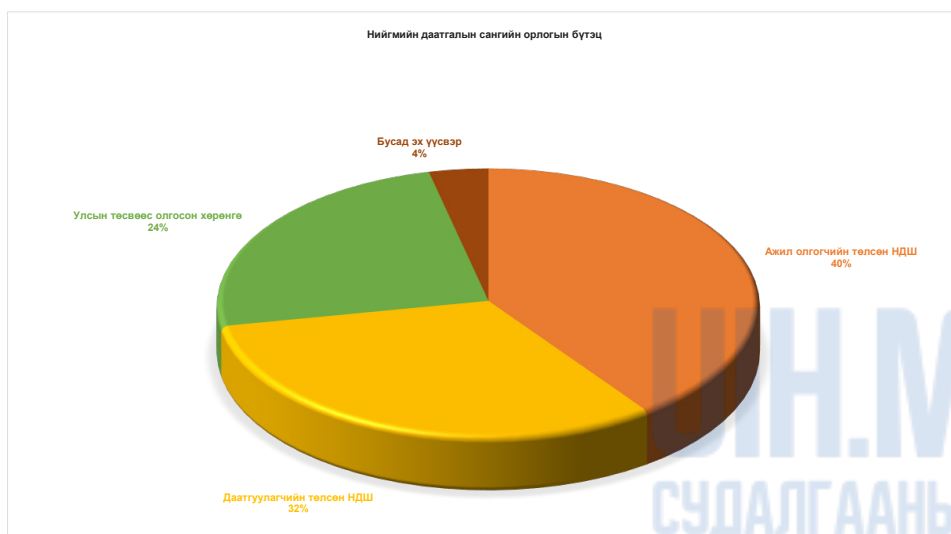
2020 онд албан журмын даатгуулагчдын төлсөн шимтгэлийн хэмжээ 522.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх онтой харьцуулахад 7.5 хувиар буурсан бол сайн дурын даатгуулагчдын төлсөн шимтгэлийн хэмжээ 99.1 тэрбум төгрөг болж өмнөх онтой харьцуулахад 12 хувиар өссөн байна. Ерөнхийдөө 2016-2020 оны хооронд сайн дурын даатгуулагчдын төлсөн шимтгэлийн хэмжээ тасралтгүй өссөн дүнтэй байна. (Хүснэгт №1)

Хүснэгт №1. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая төгрөг

	2016	2017	2018	2019	2020
Нийт орлого, үүнээс	1,809,912.1	2,114,259.8	2,090,066.9	2,485,005.7	1,878,187.3
Албан журмын даатгуулагчийн төлсөн	464,851.9	534,893.4	541,431.7	701,185.9	522,943.5
Сайн дурын даатгуулагчийн төлсөн	52,259.6	62,410.0	69,186.7	88,431.9	99,120.3

Нийгмийн даатгалын сангийн орлогын бүтцийг үзвэл, 2019 оны байдлаар нийт орлогын 40.1 хувийг ажил олгогчийн төлсөн НДШ, 31.9 хувийг даатгуулагчийн төлсөн НДШ, 24.4 хувийг улсын төсвөөс олгосон хөрөнгө, 3.6 хувийг бусад эх үүсвэрээс тус тус бүрдүүлсэн байна. (График-1) Түүнчлэн нийгмийн даатгалын сангийн зарлагын 98.8 хувийг тэтгэвэр, тэтгэмжийн зардал²³⁷ эзэлж байна.

График №1. Нийгмийн даатгалын сангийн орлогын бүтэц, 2019 он

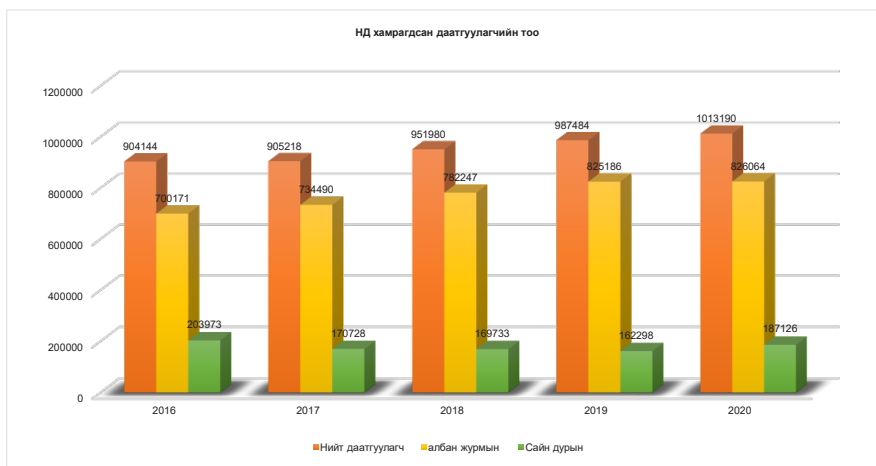

Нийгмийн даатгалын тухай хуульд заасны дагуу албан журмын болон сайн дурын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж буй этгээдийг даатгуулагч гэх бөгөөд даатгуулагч гэж хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг хэлнэ.

²³⁷ Нийгмийн хамгааллын статистик 2019, ҮСХ, УБ., 2020 он, 15 дахь тал

2020 оны байдлаар нийгмийн даатгалд 1,013,190 даатгуулагч даатгуулсны 826,064 (81.5%) нь албан журмын, 187,126 (18.5%) нь сайн дурын даатгуулагчид байна. 2020 онд нийгмийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчдын тоо 2016 онтой харьцуулахад 18 орчим хувиар өссөн бөгөөд 2016-2020 оны хооронд жилд дунджаар 2.9 хувиар өсчээ.(График №2)

График №2. Нийгмийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчийн тоо

Хүйсээр нь аваад үзвэл, нийт даатгуулагчдын 51%-ийг (517,316) эмэгтэй, 49%-ийг (495,874) эрэгтэй даатгуулагчид эзэлж байна.

Түүнчлэн албан журмын даатгуулагчдын 48% (400,276) нь эмэгтэй, 52% (425,788) нь эрэгтэй даатгуулагчид байгаа бол сайн дурын даатгуулагчдын 62.5% (117,040) нь эмэгтэй, 37.5% (70,086) нь эрэгтэй даатгуулагчид байна. (График №3)

График №3. Нийгмийн даатгалд даатгуулагчийн хүйсийн байдал

Албан журмын даатгалд даатгуулсан эрэгтэй даатгуулагчдын тоо 2016-2020 онд дунджаар 4 хувиар өсчээ.

25-44 насныхан нийт даатгуулагчдын дийлэнхийг буюу дунджаар 57%-ийг эзэлж байгаа бол 15-19, 60-аас дээш насныхан нийт даатгуулагчдын хамгийн бага буюу 8.8 хувийг эзэлж байна.

Эмэгтэй даатгуулагчдын хувьд 25-44 насныхан нийт эмэгтэй даатгуулагчдын 59 хувийг эзэлж байна. Харин 15-19 болон 60-аас дээш насны даатгуулагчид нийт эмэгтэй даатгуулагчдын 6 хувийг эзэлж байна.

Статистик мэдээллээс дүгнэхэд, албан журмын даатгалд даатгуулагчдын хамгийн өндөр оролцоотой нь 25-44 насныхан байна. Харин 15-19 болон 60-аас дээш насны даатгуулагчид хамгийн бага оролцоотой байна. Гэхдээ 15-19 насны эрэгтэйчүүд нь эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад албан журмын даатгалд хамрагдалт нь 60 орчим хувиар өндөр байгаа нь эрэгтэйчүүд насны хувьд эрт хөдөлмөр эрхэлдэг гэж дүгнэж болохоор байна. Харин 45-55 насны эмэгтэйчүүдийн хувьд албан журмын даатгалд хамрагдалт эрэгтэйчүүдээс 4.6 орчим хувиар өндөр байна.

Хүснэгт №2. Албан журмын даатгалд хамрагдсан даатгуулагчид, нас, хүйсээр

Он	2016		2017		2018		2019		2020	
Нас/Хүйс	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм
Бүгд	356532	343639	375908	358,582	403340	378,907	427989	397,197	425788	400,276
15-19	13397	0	14809	0	13448	6,251	14187	7,263	12963	4,986
20-24	61	25	186	137	50134	38,659	52935	40,308	51444	38,038
25-29	16512	6033	24875	11765	74663	69,038	73602	67,600	69144	63,772
30-34	50621	41897	57807	51244	71332	70,815	78152	76,119	80346	78,042
35-39	73322	71480	75486	73625	49701	53,059	55034	56,828	58104	60,152
40-44	53368	56717	54558	57647	40485	47,852	43563	49,257	45242	50,449
45-49	41369	47420	42276	48144	33036	40,978	36038	43,375	37152	44,978
50-54	34866	43612	35286	43856	27112	31,768	28382	33,126	29421	34,577
55-59	28791	37098	28754	36446	19143	14,411	21095	16,212	21478	17,089
60-64	24009	26868	23474	24498	6275	4,233	7317	5,058	8306	5,806
65-аас дээш	14213	9122	12797	7862	3522	1,843	3772	2,051	3891	2,346
Тодорхойгүй	6003	3367	5600	3358	14,489	-	13,912	-	8,297	41

Сайн дурын даатгалд хамрагдсан эрэгтэй даатгуулагчдын хувьд 35-54 насныхан нийт даатгуулагчдын дийлэнхийг буюу дунджаар 60.5%-ийг эзэлж байгаа бол 15-24, 65-аас дээш насныхан нийт даатгуулагчдын хамгийн бага буюу 6.4 хувийг эзэлж байна.

Эмэгтэй даатгуулагчдын хувьд 35-54 насныхан хамгийн өндөр оролцоотой буюу нийт эмэгтэй даатгуулагчдын 65.4 хувийг эзэлж байна. Харин 15-24 болон 65-аас дээш насны даатгуулагчид нийт эмэгтэй даатгуулагчдын хамгийн цөөн буюу 3.2 хувийг эзэлж байна. (Хүснэгт-3)

Статистик мэдээллээс дүгнэхэд сайн дурын даатгалд даатгуулагчдын хамгийн өндөр оролцоотой нь 35-54 насныхан байна. Харин 15-24 болон 65-аас дээш насны даатгуулагчид хамгийн бага оролцоотой байна. Хүснэгтээс харахад, сайн дурын даатгуулагчдын 62.5% (117,040) нь эмэгтэй, 37.5% (70,086) нь эрэгтэй даатгуулагчид байна.

Хүснэгт №3. Сайн дурын даатгалд хамрагдсан даатгуулагчид, нас, хүйсээр

Он	2016		2017		2018		2019		2020	
Нас/хүйс	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм
Бүгд	80326	123647	60824	109,902	60770	108,963	58965	103,333	70086	117,040
15-19	763	0	525	0	853	739	815	603	740	602
20-24	1	0	19	18	3860	5,736	3393	4,822	3660	5,311
25-29	1661	1421	2117	2233	6277	13,157	5458	10,707	5775	11,696
30-34	6065	9521	5185	9731	7848	16,883	7274	15,530	8105	17,752
35-39	9853	18178	7384	16285	8872	17,334	8313	16,475	10023	19,621
40-44	12057	19882	8752	17335	9940	18,256	9465	17,606	11444	20,777
45-49	13674	21441	10022	18249	9217	18,368	9541	18,721	1,992	21,999
50-54	13617	20907	10122	18422	7494	15,939	8101	16,046	10665	16,350
55-59	10783	19781	8169	18141	5280	2,520	5480	2,788	6251	2,891
60-64	7659	12108	5912	9341	656	27	716	30	1,009	35
65-аас дээш	4109	382	2588	138	8	3	5	5	8	6
Тодорхойгүй	84	26	31	9	465	1	404	-	414	-

Нийгмийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчдыг насны байдлаар авч үзвэл, сүүлийн 3 жилийн байдлаар 65-аас дээш насныхан хамгийн бага буюу нийт даатгуулагчдын 0.7 хувийг дунджаар эзэлж байна. Харин хамгийн идэвхтэй даатгуулагчид 25-39 насныхан байгаа бөгөөд нийт даатгуулагчдын 49 хувийг эзэлж байна. (Хүснэгт №4)

Хүснэгтээс харахад сүүлийн 3 жилийн хугацаанд нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын хамрах хүрээ насны ангиллын байдлаараа нэлээд өөрчлөгдсөн байна. 2016-2017 онд 15-24 насны даатгуулагчид дунджаар нийт даатгуулагчдын 1.6 хувийг эзэлж байсан бол 60-аас дээш насны даатгуулагчид дунджаар нийт даатгуулагчдын 10 хувийг эзэлж байсан.

Харин сүүлийн 3 жилд буюу 2018-2020 онд 15-24 насны даатгуулагчдын тоо өсч дунджаар нийт даатгуулагчдын 8 хувийг, 60-аас дээш насны даатгуулагчдын тоо буурч нийт даатгуулагчдын 2 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт №4. Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо

Он	2016		2017		2018		2019		2020	
Нас	Албан журам	Сайн дурын	Албан журам	Сайн дурын	Албан журам	Сайн дурын	Албан журам	Сайн дурын	Албан журам	Сайн дурын
Бүгд	700171	203973	734,490	170,728	782,247	169,733	825,186	162,298	826,064	187,126
15-19	13397	763	14809	525	19,699	1,592	21,450	1,418	17,949	1,342
20-24	86	1	323	37	88,793	9,596	93,243	8,215	89,482	8,971
25-29	22545	3082	36640	4350	143,701	19,434	141,202	16,165	132,916	17,471
30-34	92518	15586	109051	14916	142,147	24,731	154,271	22,804	158,388	25,857
35-39	144802	28031	149111	23669	102,760	26,206	111,862	24,788	118,256	29,644
40-44	110085	31939	112205	26087	88,337	28,196	92,820	27,071	95,691	32,221
45-49	88789	35115	90420	28271	74,014	27,585	79,413	28,262	82,130	33,991
50-54	78478	34524	79142	28544	58,880	23,433	61,508	24,147	63,998	27,015
55-59	65889	30564	65200	26310	33,554	7,800	37,307	8,268	38,567	9,142
60-64	50877	19767	47972	15253	10,508	683	12,375	746	14,112	1,044
65-аас дээш	23335	4491	20659	2726	5,365	11	5,823	10	6,237	14
Тодорхойгүй	9370	110	8958	40	14,489	466	13,912	404	8,338	414

2.ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛ ТӨЛӨЛТӨД ЭРЭГТЭЙ, ЭМЭГТЭЙ ХҮМҮҮСИЙН ХАМРАГДАЛТ

Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуульд зааснаар эрүүл мэндийн даатгал гэж төр, иргэн, хуулийн этгээдээс хуульд заасан журмын дагуу эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл төлж, эрүүл мэндийн даатгалын санг урьдчилан бүрдүүлэх, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ худалдан авах үйл ажиллагааг ойлгоно. Эрүүл мэндийн даатгал нь дараах хоёр төрөлтэй. Үүнд:

- албан журмын даатгал
- сайн дурын нэмэлт даатгал.

Монгол Улсын хувьд эрүүл мэндийн албан журмын даатгалд бүх иргэд заавал даатгуулдаг. Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний хувьд Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол эрүүл мэндийн албан журмын даатгалд заавал даатгуулна.

Сайн дурын нэмэлт даатгал гэж эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний багцад ороогүй тусламж, үйлчилгээ авахын тулд эрүүл мэндийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхэлдэг төрийн бус өмчийн даатгалын байгууллагад сайн дураар даатгуулахыг ойлгоно.

Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого нь дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ. Үүнд:

- даатгуулагчийн төлсөн эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл
- ажил олгогчийн төлсөн эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл
- төр даатгалыг нь хариуцан иргэдэд улсын төсвөөс төлсөн шимтгэл
- бусад

Даатгуулагч эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийг дараах хувь хэмжээгээр төлнө. Үүнд:

- нийгмийн даатгалд албан журмаар даатгуулж буй даатгуулагч-хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын 4-өөс доошгүй хувиар жил бүр;
- хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч иргэн, малчин, оюутан суралцагч, 0-18 насны хүүхэд-нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний 1-ээс доошгүй хувиар жил бүр;
- гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн, тэтгэврээс өөр тогтмол мөнгөн орлогогүй иргэн, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа шаардлагатай иргэн, хүүхдээ 2 нас хүртэл нь өсгөж байгаа эх /эцэг/, хугацаат цэргийн жинхэнэ албан хаагч, ял эдэлж байгаа ялтан- нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний 2-оос доошгүй хувиар жил бүр.

2020 оны байдлаар эрүүл мэндийн даатгалд 973,737 даатгуулагч байна. (Хүснэгт №5) Даатгуулагч гэж эрүүл мэндийн санд шимтгэл тогтмол урьдчилан төлж, эрүүл мэндийн улмаас учирч болзошгүй санхүүгийн эрсдэлээ уг даатгалын сангаас хуваалцах эрх бүхий иргэнийг хэлэх бөгөөд статистик мэдээллээс үзэхэд эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдалт 2016-2020 онд өссөн дүнтэй байгаа бөгөөд хүйсийн хувьд төдийлөн зөрүү байхгүй байна.

Хүснэгт №5. Эрүүл мэндийн даатгалд даатгуулсан даатгуулагчдын тоо

Он	2016		2017		2018		2019		2020	
Хүйс	эр	эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм
Нийт даатгуулагч	987,834		1,001,713		1,096,237		1,037,549		973,737	
	474023	504811	493891	507822	545876	550361	523520	514029	492567	481170

Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдаж буй нийт даатгуулагчид аж ахуй нэгж, байгууллагад ажиллаж цалин, орлогоосоо эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл тогтмол төлдөг даатгуулагч нийт даатгуулагчийн 47,5 хувийг эзэлж байна. (Хүснэгт №6) Аж ахуй нэгж, байгууллагад ажиллаж хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоосоо тогтмол шимтгэл төлдөг даатгуулагчид бүх төрийн байгууллага, аж ахуй нэгжид ажиллаж буй даатгуулагч хамаарна.

Хүснэгт №6. ААНБ-д ажиллагч

Он	2016		2017		2018		2019		2020	
Хүйс	эр	эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм
Нийт даатгуулагч	603,671		670,583		711,510		737,712		730,606	
	313025	290646	349132	321451	377938	333572	393888	343824	389194	341412

Статистик мэдээллээс үзэхэд, эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчдыг хүйсийн байдлаар авч үзвэл нийт даатгуулагчдын 49.8 хувийг эрэгтэй даатгуулагч, 50.2 хувийг эмэгтэй даатгуулагч эзэлж байна. (Хүснэгт №7)

Хүснэгт №7. Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчийн тоо

	2016		2017		2018		2019		2020	
	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм	Эр	Эм
Бүгд	483023	504811	493891	507822	545876	550361	523520	514029	492567	481170
15-19	14,644	0	16,115	0	15,880	13,990	13,311	12,226	9,421	8,450
20-24	41	30	194	161	75,459	75,733	65,730	62,444	59,746	55,431
25-29	26,859	30,211	32,587	35,525	92,332	90,327	84,623	79,009	76,907	69,522
30-34	57,389	59,470	72706	73,546	89,596	92,152	91,132	89,146	89,831	84,924
35-39	87,204	89,470	89,391	90,908	69,249	76,779	70,132	73,940	69,743	72,257
40-44	73,053	79,315	69,782	76393	60,282	73,652	59,560	70,536	57,999	68,046
45-49	60,504	69,823	59,894	69687	50,807	66,165	50,928	65,950	49,469	64,713
50-54	54,431	68,534	53,512	67416	41,919	49,898	40,339	48,977	39492	47,244
55-59	45,207	60,206	44,077	58103	29,441	10,589	27,956	10,763	26,470	9,759
60-64	38,100	39,862	35,900	32557	4,728	811	4,358	796	4,188	652
65-аас дээш	22,167	6,786	18,216	2822	505	252	482	242	318	172
Тодорх ойгүй	3,424	1,104	1517	704	15,678	13	14,969	-	8,983	-

Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан эрэгтэй даатгуулагчдаас 25-39 насныхан нийт даатгуулагчдын дийлэнхийг буюу дунджаар 48%-ийг эзэлж байгаа бол 15-19, 60-аас дээш насныхан нийт даатгуулагчдын хамгийн бага буюу 2.8%-ийг эзэлж байна. (Хүснэгт №8)

Эмэгтэй даатгуулагчдын хувьд 25-44 насныхан нийт эмэгтэй даатгуулагчдын дийлэнхийг буюу дунджаар 61.2%-ийг эзэлж байна. Харин хамгийн бага буюу 15-19, 60-аас дээш насныхан нийт эмэгтэй даатгуулагчдын 1.9%-ийг эзэлж байна. (Хүснэгт №9)

Хүснэгт №8. Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан эрэгтэй даатгуулагчдын тоо

	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	483,023	493891	545876	523520	492567
15-19	14,644	16,115	15,880	13,311	9,421
20-24	41	194	75,459	65,730	59,746
25-29	26,859	32,587	92,332	84,623	76,907
30-34	57,389	72706	89,596	91,132	89,831
35-39	87,204	89,391	69,249	70,132	69,743
40-44	73,053	69,782	60,282	59,560	57,999
45-49	60,504	59,894	50,807	50,928	49,469
50-54	54,431	53,512	41,919	40,339	9492
55-59	45,207	44,077	29,441	27,956	26,470
60-64	38,100	35,900	4,728	4,358	4,188
65-аас дээш	28,953	21038	757	724	490
Тодорхойгүй	4,528	2221	15,691	14,969	8,983

Хүснэгт №9. Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан эмэгтэй даатгуулагчдын тоо

	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	504811	507822	550361	514029	481170
15-19	0	0	13,990	12,226	8,450
20-24	30	161	75,733	62,444	55,431
25-29	30,211	35,525	90,327	79,009	69,522
30-34	59,470	73,546	92,152	89,146	84,924
35-39	89,470	90,908	76,779	73,940	72,257
40-44	79,315	76393	73,652	70,536	68,046
45-49	69,823	69687	66,165	65,950	64,713
50-54	68,534	67416	49,898	48,977	47,244
55-59	60,206	58103	10,589	10,763	9,759
60-64	39,862	32557	811	796	652
65-аас дээш	6,786	2822	252	242	172
Тодорхойгүй	1,104	704	13	-	-

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

Хууль тогтоомж

- Нийгмийн даатгалын тухай хууль, 1994 он
- Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль, 1994 он
- Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль, 2015 он

Ном, гарын авлага

- Нийгмийн даатгал, халамж 2017, YCX
https://1212.mn/BookLibraryDownload.ashx?url=Social_insurance_and_welfare_2017.pdf&ln=Mn
- Нийгмийн хамгааллын статистик-2019, YCX, 2020 он
https://1212.mn/BookLibraryDownload.ashx?url=Social_Protection_intro_2019.pdf&ln=Mn

Бусад

- Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын статистик мэдээлэл

UIH.MN
СУДАЛГААНЫ САН